

Sygn. akt II CNP 15/17

POSTANOWIENIE

Dnia 25 września 2017 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Bogumiła Ustjanicz

po rozpoznaniu na posiedzeniu niejawnym w Izbie Cywilnej

w dniu 25 września 2017 r.,

skargi H.N.

o stwierdzenie niezgodności z prawem prawomocnego
wyroku Sądu Okręgowego w Z.

z dnia 23 września 2014 r., sygn. akt VI Ca (...), wydanego
w sprawie w sprawie z powództwa M.B.

przeciwko H.N.

przy udziale interwenienta ubocznego po stronie powodowej - Gminy Miasta Z.

o opróżnienie lokalu mieszkalnego,

odrzuca skargę.

UZASADNIENIE

Zaskarżonym wyrokiem Sąd Okręgowy w Z., po rozpoznaniu apelacji
pozwanego od wyroku Sądu Rejonowego w Z. z dnia 18 marca 2014 r., zmienił ten
wyrok w punktach II i III w ten sposób, że oddalił jego wniosek o przyznanie prawa
do lokalu socjalnego.

W skardze o stwierdzenie niezgodności z prawem tego wyroku pozwany
domagał się stwierdzenia, że wyrok ten jest niezgodny z art. 14 ust. 4 pkt 2 ustawy
z dnia 21 czerwca 2001 r. o ochronie praw lokatorów, mieszkaniowym zasobie
gminy i o zmianie Kodeksu cywilnego (jedn. tekst: Dz. U. z 2014 r., poz. 150, dalej:

„u.o.p.l.”). Podał także, że wydanie wyroku wyrządziło mu szkodę, która polega na pozbawieniu go miejsca zamieszkania i zmuszeniu do ponoszenia znacznych środków związanych z uzyskaniem nowego lokalu w sytuacji, gdy jego dochody nie zezwalają na wynajęcie lokalu.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

Skarga o stwierdzenie niezgodności z prawem prawomocnego orzeczenia jest nadzwyczajnym środkiem zaskarżenia. Jej celem jest uzyskanie prejudykatu, umożliwiającego dochodzenie roszczeń odszkodowawczych od Skarbu Państwa za szkodę wyrządzoną przez niezgodne z prawem wykonywanie władzy publicznej (art. 417¹ § 2 k.c.). Wyjątkowy charakter tego środka determinuje szczególne wymagania, przewidziane w przepisie art. 424⁵ § 1 k.p.c., które traktowane są jako wymagania konstrukcyjne, a zatem takie, co do których nie istnieje możliwość sanowania. W orzecznictwie Sądu Najwyższego ugruntowany został pogląd, że każde z sześciu wymagań przewidzianych w art. 424⁵ § 1 k.p.c. jest indywidualne i niezależne, a zatem każde powinno być wyraźnie wyodrębnione i wypełnione. Brak choćby jednego z nich powoduje, że skarga jest dotknięta istotną wadą, nienaprawialną w trybie właściwym dla usuwania braków formalnych i podlega odrzuceniu a limie (por. postanowienia z dnia 7 lutego 2008 r., IV CNP 223/07, niepubl.; z dnia 17 czerwca 2008 r., I BU 18/07, niepubl.; z dnia 16 października 2009 r., IV CNP 56/09, niepubl.; z dnia 5 sierpnia 2010 r., IV CNP 44/10, niepubl.; z dnia 17 sierpnia 2010 r.).

Do konstrukcyjnych wymagań skargi należy, zgodnie z art. 424⁵ § 1 pkt 2 i 4 k.p.c., przytoczenie podstaw i ich uzasadnienie oraz uprawdopodobnienie wyrządzenia szkody, spowodowanej przez wydanie wyroku, którego skarga dotyczy. Spełnienie pierwszego z tych wymagań polega najpierw na ogólnym określeniu wytykanych naruszeń prawa materialnego lub przepisów postępowania, następnie na wskazaniu przepisów, które zostały naruszone (z podaniem numeru artykułu, paragrafu lub ustępu ustawy), a w końcu na wyjaśnieniu, na czym to naruszenie polegało. Nie wystarczy zatem ogólnikowe powołanie art. 424⁴ k.p.c. i zdawkowe uzasadnienie. Podkreślenia wymaga, że w odniesieniu do skargi o stwierdzenie niezgodności z prawem prawomocnego orzeczenia wskazywane w ramach

podstaw naruszenia prawa (materialnego lub procesowego) muszą stanowić przyczynę niezgodności z prawem zaskarżonego orzeczenia. Nie wystarczy więc przytoczenie samych naruszeń; konieczne jest również wykazanie normalnego związku przyczynowego między nimi a niezgodnością orzeczenia z prawem. Osobnym wymaganiem, niezależnym od podanego w art. 424⁵ § 1 pkt 2 k.p.c. jest obowiązek wskazania przepisu prawa, z którym wyrok jest niezgodny, stosownie do art. 424⁵ § 1 pkt 3 k.p.c.

Skarżący nie spełnił wymagania przytoczenia podstaw skargi i ich uzasadnienia. Nie określił ani podstaw, ani objętych nimi przepisów. W uzasadnieniu skargi zgłosił zastrzeżenia do prawidłowości sporządzenia przez Sąd Okręgowy motywów wyroku (art. 328 § 2 w zw. z art. 391 § 1 k.p.c.), jak też art. 14 ust. 4 pkt 2 u.o.p.l., art. 5 k.c. i art. 69 i 74 Konstytucji, co jednak nie spełnia przedstawionych warunków, odnoszących się do art. 424⁵ § 1 pkt 2 k.p.c.

Skarga o stwierdzenie niezgodności z prawem prawomocnego wyroku przysługuje, zgodnie z art. 424¹ § 1 k.p.c., tylko wtedy, gdy przez wydanie takiego orzeczenia stronie została wyrządzona szkoda. Warunkiem dopuszczalności skargi jest zatem istnienie szkody oraz normalnego związku przyczynowego, przewidzianego w art. 361 § 1 k.c., między wydaniem wyroku a tą szkodą. Tak unormowana relacja wskazuje na to, że szkoda powinna stanowić następstwo niezgodnego z prawem prawomocnego wyroku, a zatem musi być poniesiona później od wydania wyroku.

Uprawdopodobnienie wystąpienia szkody należy do wymagań konstrukcyjnych skargi, stosownie do art. 424⁵ § 1 pkt 4 k.p.c. Ma ono miejsce wtedy, kiedy skarżący wskaże, że szkoda wystąpiła, określi jej postać, wysokość i czas powstania oraz związek przyczynowy z wydaniem orzeczenia będącego przedmiotem skargi, jak też przedstawi dowody lub inne środki uwiarygodniające jej powstanie. Szkoda musi mieć charakter rzeczywisty. Nie spełnia tego wymagania odwołanie się do szkody, która jeszcze nie wystąpiła, nawet jeśli jej powstanie w przyszłości jest pewne. Niezbędne jest zatem przeprowadzenie wywodu wskazującego czas powstania szkody oraz związku przyczynowego pomiędzy nią a wydaniem orzeczenia. Na takie elementy wymagania określonego

w art. 424⁵ § 1 pkt 4 k.p.c. wskazuje utrwalone orzecznictwo Sądu Najwyższego (por. postanowienia: z dnia 11 sierpnia 2005 r., III CNP 38/05, OSNC 2006, nr 1, poz. 16; z dnia 23 września 2005 r., III CNP 5/05, niepubl.; z dnia 31 stycznia 2006 r., IV CNP 38/05, OSNC 2006, nr 7 - 8, poz. 14; z dnia 10 grudnia 2010 r., III CKN 48/10; z dnia 27 października 2005 r., V CNP 28/05, niepublikowane). Skarżący nie wypełnił tego obowiązku. Nie było wystarczające stwierdzenie, że musi uzyskać inny lokal, stanowi ono o niezrozumieniu zarówno specyfiki złożonego środka zaskarżenia, jak i istoty tego warunku jego dopuszczalności. Nie doszło zatem do uwiarygodnienia powstania szkody w określonym czasie i wysokości będącej konsekwencją kwestionowanego wyroku.

Z powyższych względów skarga podlegała odrzuceniu na podstawie art. 424⁶ § 2 k.p.c.

aj